

Konferenci organizē / Conference is organized by
Latvijas Universitātes Latviešu valodas institūts /
Latvian Language Institute of the University of Latvia

Konferences zinātniskā un rīcības komiteja /
Conference Scientific and Organizing Committee

Dr. habil. philol. Ilga Jansone
Dr. philol. Anitra Roze
Dr. philol. Sanda Rapa
Dr. philol. Iveta Pūtele
Dr. philol. Agris Timuška
Mg. paed. Gunita Arnava
Mg. hum. Marita Silkāne
Mg. hum. Kristīne Mežapuķe

Programma skatāma arī LU LaVI mājaslapā /
The programme is also available at the homepage of LLI, UL
<http://www.lulavi.lv/konferences>

LU Latviešu valodas institūts
Akadēmijas laukums 1
Rīga, LV-1050

www.lulavi.lv

Akadēmiķa Jāņa Endzelīna
146. dzimšanas dienas atceres
starptautiskā zinātniskā konference

VĀRDS. NOZĪME. VĀRDNĪCA

International Scientific Conference

WORD. MEANING. DICTIONARY

to commemorate the 146th anniversary
of the academician Jānis Endzelīns

PROGRAMMA / PROGRAMME

Rīga, 2019. gada 21.–22. februāris
Rīga, 21–22 February, 2019

LZA, Akadēmijas laukums 1, 3. stāvs, Portretu zāle
LAS, Akadēmijas laukums 1, 3rd floor, Portret Hall

9.30–10.00 Dalībnieku reģistrācija / Registration
10.00–10.10 Konferences atklāšana / Opening

1. SĒDE / 1st MEETING

Sēdi vada / Chair: Sanda RAPA, Māris BALTIŅŠ

10.10–10.30 Andrejs VEISBERGS

Frazeoloģijas kategorija un divvalodu vārdnīcas – ekvivalence Prokrusta gultā

10.30–10.50 Harald BICHLMEIER / Haralds BIHLMEIERS

Writing German with Arabic script in ca. 1590 and in 1916 – a comparison / Rakstot vāciski arābu rakstībā aptuveni 1590. un 1916. gadā – salīdzinājums

10.50–11.10 Małgorzata OSTRÓWKA / Malgožata OSTRUŪKA

Словарь современного северо-восточного польского разговорного языка как свидетельство богатства региональной лексики / Mūsdienu ziemeļaustrumpoļu sarunvalodas vārdnīca kā reģionālās leksikas bagātības apliecinājums

11.10–11.30 Māris BALTIŅŠ

Terminoloģijas vēstures materiāli Latviešu literārās biedrības rakstu krājumos

11.30–11.50 Anita HELVIGA

Tropu skaidrojums stilistikā, leksikogrāfijā, literatūrzinātnē

11.50–12.20 Kafijas pauze / Coffee break

2. SĒDE / 2nd MEETING

Sēdi vada / Chair: Anitra ROZE, Agris TIMUŠKA

12.20–12.40 Aurelija GRITĒNIENĒ / Aurēlija GRITĒNIENE

Partizano samprata „Lietuvių kalbos žodyne“ ir jo kartotekose / Vārda *partizāns* izpratne „Lietuvių valodas vārdnīcā“ un tās kartotekās

12.40–13.00 Velga LAUGALE

Vārda *silts* nozīme: ekstralingvistiskais un psiholingvistiskais aspekts

13.00–13.20 Anželika GAIDIENĒ / Anželika GAIDIENE, Danutė LIUTKEVIČIENĒ / Danute LUTKEVIČIENE

Gēlės samprata remiantis Dabartinės lietuvių kalbos tekstynu / Jēdziena *puķe* izpratne pēc Mūsdienu lietuviešu valodas tekstu korpusa

13.20–13.40 Natālija ABROLA

Sanskrita terminu *veda* un *ārya* atveide latviešu valodā

13.40–14.40 Pusdienu pārtraukums / Lunch break

3. SĒDE / 3rd MEETING

Sēdi vada / Chair: Sintija ĶAUĶĪTE, Armands KOCIŅŠ

14.40–15.00 Jurijs HRAMOVS

К этимологии некоторых названий *Rubus chamaemorus* L. в балто-славянских языках / Par dažu auga *Rubus chamaemorus* L. nosaukumu etimoloģiju baltu un slāvu valodās

15.00–15.20 Sintija ĶAUĶĪTE

Abreviatūru leksikalizēšanās

15.20–15.40 Anitra ROZE

Kāds vārds par semantiskajiem neoloģismiem latviešu valodā

15.40–16.00 Jolanta VASKELIENĒ / Jolanta VASKELIENE

Būdvardziņu naujadarai Albino Žukausko kūrinios / Īpašības vārdu jaundarinājumi Albīna Žukauska darbos

16.00–16.20 Armands KOCIŅŠ, Aleksandrs ROGACOVŠ

Verbu semantikas īpatnības Sibīrijas latgaliešu runā (pēc 2017.–2018. gada ekspedīciju materiāliem)

16.20–16.40 Regina KVAŠĪTE

Latviešu un lietuviešu terminogrāfija: valodniecības terminu vārdnīcas

16.40

Grāmatu atklāšana / Book launch
Akadēmijas laukums 1, 3. stāvs, Portretu zāle / Akadēmijas laukums 1, 3rd floor, Portrets Hall

17.00

Pārrunas un diskusijas (pie kafijas tases) LU LaVI Domes zālē, 9. stāvs, 905. telpa / Discussions and debates during Coffee Meeting, Latvian Language Institute, 9th floor, Room 905

1. SĒDE / 1st MEETING

Sēdi vada / Chair: Dite LIEPA, Raivis BIČEVSKIS

10.00–10.20 Dite LIEPA

Vārds. Nozīme. Vārdnīca. Radioklausītājs uztraucas

10.20–10.40 Gunta LOČMELE, Helēna GIZELEZA

Stilistisko līdzekļu lietojums un nozīme reklāmas tekstos

10.40–11.00 Dace MARKUS, Santa USĀNE

Skaņa. Vārds. Saruna

11.00–11.20 Zaiga IKERE

Latvijas filozofi savās cīņās un gaitās (pēc 1991. gada) par filozofijas īsteno jēgu un atbilstošā termina rakstību

11.20–11.40 Raivis BIČEVSKIS

Johana Georga Hāmaņa valodas filozofija

11.40–12.10 Kafijas pauze / Coffee break

2. SĒDE / 2nd MEETING

Sēdi vada / Chair: Ilga JANSONE, Renāte SILIŅA-PINĶE

12.10–12.30 Alma RAGAUSKAITĒ / Alma RAGAUSKAITE

Kēdaiņu vokiečiņu ievadījimo tendencijos XIX amžiuje / Kēdaiņu iedzīvotāju – vāciešu – vārdošanas tendences 19. gadsimtā

12.30–12.50 Renāte SILIŅA-PINĶE

No svētā *Georga* par *Juri* un *Jurģi*: latviešu personvārdi vēstures līkločos

12.50–13.10 Sanda RAPA

Latvijas vietvārdu tautas etimoloģija

13.10–13.30 Szilárd Tibor TÓTH / Silārdš Tibors TOTS

Zur Geschichte der Lexikographisierung der Volks- und Landesbezeichnungen 'Lette' und 'Lettland' im Estnischen / Par tautas un zemes nosaukumu 'latvietis' un 'Latvija' leksikogrāfijas vēsturi igauņu valodā

13.30–13.50 Nadežda KOPOLOVECA

Neatkarības tēls Latvijas un Čehijas politiskajā diskursā

13.50–14.10 Igors KOŠKINS

Par slāvismu atspoguļojumu latviešu leksikogrāfijā

14.10 Konferences noslēgums / Closing of the Conference